

Kouluvierailu Salpausselän peruskoulussa

Matti Anttila & Topi Karjalainen

02/2023

ESIPUHE

Toteutimme toiminnallisena opinnäytetyönä kouluvierailun Lahdessa sijaitsevaan Salpausselän peruskouluun. Salpausselän peruskoulu on liikuntapainotteinen yläaste, ja ehdotukseemme kouluvierailusta suhtauduttiin koulussa positiivisesti. Keskustelimme koulun opinto-ohjaajan oppilaitoksen toiveista vierailun aiheeksi. Opinto-ohjaaja esitti vierailun aiheeksi lukuisia eri teemoja, kuten hakuprosessit- ja opiskelu Poliisiammattikorkeakoulussa, sekä tarkempaa kuvausta poliisin ammatista yleisesti. Lisäksi toiveena oli keskustella oppilaiden kanssa kyberrikollisuuteen, talousrikollisuuteen ja huumausainerikollisuuteen liittyvistä teemoista. Kouluvierailu toteutettiin yhden oppituntin mittaisena, kaikille koulun yhdeksäsluokkalaisille suunnattuna presentaationa. Yhteen oppituntiin oli lähes mahdotonta sisällyttää useita eri aiheita, minkä vuoksi aiheeksemme valikoitui hakuprosessit ja opiskelu Poliisiammattikorkeakoulussa.

Kun vierailun aihe oli saatu rajattua, kävimme koulun opinto-ohjaajan ja rehtorin kanssa keskustelua vierailun toteutuksesta ja tarkemmasta ajankohdasta. Oppitunti järjestettiin kaikille yhdeksännen luokan oppilaille yhtäaikaisesti koulun auditoriossa. Presentaation tavoitteena oli tuoda poliisia lähemmäksi oppilaita ja antaa yhdeksännen luokka-asteen oppilaille hyödyllistä tietoa Poliisiammattikorkeakoulun hakuprosesseista ja opiskelusta Poliisiammattikorkeakoulussa. Haluamme kiittää Salpausselän peruskoulun rehtoria vierailumme mahdollistamisesta.

TIIVISTELMÄ

Tekijät: Matti Anttila, Topi Karjalainen

Opinnäytetyön muoto: Toiminnallinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Ilkka Lukkari, Juha Peltonen

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena oli järjestää peruskouluikäisille oppilaille kouluvierailu lahtelaisessa peruskoulussa. Vierailun teemaksi valikoitui Poliisiammattikorkeakoulun opintosisällön ja hakuprosessin esittely.

Vierailu toteutui Salpausselän peruskoulussa marraskuussa 2022. Vierailu piti sisällään yhden kaikille oppilaitoksen yhdeksännen luokan oppilaille yhtäaikaisesti pidetyn oppitunnin. Vierailun loppuun varasimme aikaa keskustelulle, jolloin oppilailla ja oppilaitoksen opinto-ohjaajilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä.

Vierailun suunnittelu toteutettiin vapaa-ajalla, työharjoittelun aikana. Suunnitteluvaiheessa kävimme keskustelua oppilaitoksen rehtorin sekä oppilaitoksen opinto-ohjaajien kanssa. Keskusteluissa suunnitimme yhdessä tulevan kouluvierailun sisältöä, ajankohtaa ja sitä, mille luokka-asteelle vierailu suunnataan.

Toiminnallisen opinnäytetyömme toteutuksessa ja suunnittelussa hyödynsimme aiheeseen liittyvää kirjallisuutta sekä aiempia Poliisiammattikorkeakoulussa toteutettuja opinnäytetöitä.

Sivumäärä: 29

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 5/2023

Avainsanat: Kouluvierailu, Poliisiammattikorkeakoulu, opinto-ohjaus, 7–9-luokallaiset

1 JOHDANTO.....	6
2 POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJAREKRYTOINTIRYHMÄN AKTIIVINEN JA MONIPUOLINEN VIESTINTÄ	7
2.1 Opiskelijavoimin toteutetut kouluvierailut kasvattaneet suosiotaan.....	8
2.2 Hakijamarkkinoinnin tutkimus: Opiskelijan polku ja informaation lähteet korkeakou- lujen hakijamarkkinoinnissa.....	9
2.3 Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden vierailut peruskouluissa: sijoitus tulevai- suuteen	10
3 REKRYTOINTIHAASTEET POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUSSA: TARVE PERUSKOULUIKÄISILLE SUUNNATULLE TILAISUUDELLE	11
4 OPPILAANOHJAUKSEN ROOLI YLÄKOULUVUOSINA: TIEDOTTAMISESTA URASUUNNITTELUUN	13
4.1 Oppilaanohjauksen vaikutus oppilaan koulutuspolkuihin ja urasuunnitteluun	14
4.2 Opiskelijoiden kiinnostus poliisin ammattia kohtaan: Opinto-ohjaajien rooli tiedonvä- littäjinä.....	15
4.3 Yksilölliset erot ja nivelvaiheen ohjauksen haasteet	15
5 TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ JA SEN TUOTTAMA PRODUKTI	16
5.1 Suunnitteluprosessin kirjallinen materiaali	17
5.2 Poliisiopiskelijan tuottama diasarja opiskelijarekrytointiin	17
5.3 Opiskelijarekrytinnin merkitys poliisikoulutuksessa – Jaana Yliaskan opinnäyte- työn tarkastelu.....	18
5.4 Motivoituneet poliisiopiskelijat ovat hyviä rekrytoijia	18
5.5 Opinto-ohjauksen tavoitteet eri koulutusasteilla.....	19
5.6 Opiskelijarekrytointitilaisuuden suunnittelu ja kohdeyleisön tarpeiden tunnistaminen 19	
6 VIERAILUN SUUNNITTELU	20
6.1 Salpauselän peruskoulu	21
6.2 Poliisiammattikorkeakoulun PowerPoint-esitys liian raskas – kevyempi esitys kes- kittyä opiskeluun ja hakuprosessiin.....	21
7 OPPITUNNIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS.....	22
7.1 Vierailun suunnittelu ja aikataulujen sovittaminen.....	22

7.2 Aikataulun huomioiminen ja kattavan tiedon tarjoaminen Poliisiammattikorkeakouluun hakeutumisesta	23
7.3 Valmistautuminen vierailuun ja esityksen tekninen toteutus	23
8 OMA POHDINTA, ARVIOINTI JA PALAUTE	25
8.1 Opinto-ohjaajan antama palaute	25
8.2 Pohdintaa toiminnallisen osuuden suunnittelusta	26
8.3 Opinnäytetyön esittäminen koululla: kokemuksia ja pohdintoja	27
9 VINKKEJÄ ONNISTUNEEN OPPILAITOSVIERAILUN TOTEUTTAMISEEN	28
LÄHTEET	30
Liite 1. Kouluvierailulla käytetty PowerPoint-esitys	31

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme aiheena oli toteuttaa rekrytointitilaisuus Salpausselän yläasteella. Järjestettävän tilaisuuden tarkoituksena oli esitellä Poliisiammattikorkeakoulua sekä antaa oppilaiden kokeilla Poliisiammattikorkeakoulun pääsykokeissa testattavaa ketteryysrataa.

Työmme tavoitteena on lisätä tietoisuutta yläastelaisten keskuudessa siitä, mitä ja miten Poliisiammattikorkeakoulussa opiskellaan sekä minkälaiset pääsykokeet ovat ja mitä ne sisältävät. Salpausselän yläaste on urheilupainotteinen peruskoulu, joten Poliisiammattikorkeakoulu voisi olla kiinnostava opinahjo Salpausselän oppilaille. Varsinkin ketteryysradan testaus voisi innoittaa oppilaita hakeutumaan Poliisiammattikorkeakouluun ja muutenkin kruunata kouluvierailumme.

Keskusteltuamme kouluvierailusta Salpausselän yläasteen rehtorin sekä opinto-ohjaajan kanssa ehdotus mahdollisesta kouluvierailusta sai erittäin positiivisen vastaanoton. Ymmärryksemme mukaan poliisiin vierailut kyseisessä koulussa ovat harvinaisia, ja kun vierailuun tarjoutui mahdollisuus, koulun rehtori ja opinto-ohjaaja olivat ehdotuksestamme varsin mielissään. Tämän opinnäytetyön tekijä Karjalaisen isä työskentelee Salpausselän yläasteella rehtorina, minkä vuoksi vierailun tekeminen kyseiseen oppilaitokseen oli luonteva valinta.

Vierailumme aiheen valinta oli haastavaa. Opinto-ohjaajan toivelista käsiteltävistä aiheista oli pitkä, ja aikaa yhden kouluvierailun puitteissa oli rajallisesti käytössämme. Pyrimme valitsemaan aiheen, joka palvelisi mahdollisimman hyvin oppilaiden tarpeita erityisesti opintojen ohjauksen näkökulmasta. Tämän takia aiheeksemme valikoitui Poliisiammattikorkeakoulun opintosisällön ja pääsykokeiden esittely.

Sovimme työnjaosta seuraavasti: Karjalainen hoiti koulun kanssa kahdenkeskeisen kommunikoinnin sekä sopi Salpausselän peruskoulun opinto-ohjaajien kanssa tilaisuuden järjestelyistä sekä aikataulusta. Anttila oli vastuussa Poliisiammattikorkeakoululta saadun PowerPoint-esityksen muokkaamisesta sekä sovittamisesta peruskoululaisten tarpeisiin. Koululla esitimme PowerPoint-esityksen niin, että Anttila esitti ensimmäisen puolikkaan ensin ja Karjalainen toisen puolikkaan. Esityksen lopussa vastasimme molemmat yhdessä oppilaiden sekä opettajien kysymyksiin. Olemme toteuttaneet opinnäytetyön niin, että työskentelimme pääasiallisesti kasvatusten kommunikoinnin helpottamiseksi ja kirjallisen tuotoksemme työnjako jakautui tasaisesti molemmille kirjoittajille.

Kouluvierailuiden tekeminen on tärkeää Poliisiammattikorkeakoulun laskevien hakijamäärien takia. Kuten Poliisiammattikorkeakoulun verkkosivuilta selviää, on Poliisiammattikor-

keakouluun hakeutuvien määrä laskenut vuosi vuodelta. Viimeksi vuotuinen 400 opiskelijan tavoite on saavutettu 2018. 2022 kouluun otettiin sisään 255 opiskelijaa. (Poliisiammattikorkeakoulu)

Opinnäytetyömme tavoitteina ovat seuraavat asiat:

1. Lisätä oppilaiden tietoisuutta poliisin ammatista, Poliisiammattikorkeakoulun pääsyvaatimuksista ja Poliisiammattikorkeakoulussa opiskelusta
2. Vastata opinto-ohjaajien toiveeseen ja lisätä heidän tietoisuuttansa siitä, minkälaista Poliisiammattikorkeakoulussa opiskelu on, miten hakea sinne sekä mitkä ovat Poliisiammattikorkeakoulun pääsyvaatimukset
3. Innostaa oppilaita hakemaan Poliisiammattikorkeakouluun ja harkitsemaan poliisin ammattia vaihtoehtona

Vierailumme aikana esittelimme yläasteen oppilaille Poliisiammattikorkeakoulun pääsykokeiden pääsyvaatimuksia. Annoimme oppilaille omiin kokemuksiimme perustuneita vinkkejä siitä, minkälaisista opinnoista oppilaat voivat hyötyä pääsykokeisiin valmistautumisessa ja Poliisiammattikorkeakoulussa suoritettavissa opinnoissa.

Käsittelyn ulkopuolelle rajasimme hakukelpoisuusvaatimukseen liittyvät kysymykset, joihin emme voineet antaa varmoja vastauksia. Näitä kysymyksiä olisivat voineet olla esimerkiksi terveydentilaan, rikoshistoriaan ja ulkomaalaissidonnaisuuksiin liittyvät kysymykset.

Kouluvierailumme ensisijaisena tavoitteena oli lisätä oppilaiden ja opinto-ohjaajien tietoisuutta Poliisiammattikorkeakoulun hakuvaatimuksista, opintojen sisällöstä, pääsykokeiden sisällöstä sekä pääsykokeisiin valmistautumisesta.

2 POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJAREKRYTOINTIRYHMÄN AKTIIVINEN JA MONIPUOLINEN VIESTINTÄ

Poliisiammattikorkeakoululla toimii opiskelijarekrytointityöryhmä, jonka tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa opiskelijarekrytointin toimintasuunnitelmia sekä arvioida niiden vaikutusta. Työryhmän tavoitteena on aktiivinen, suunniteltu ja vuorovaikutteinen viestintä opiskelijarekrytointiin ja valintoihin liittyen. Tähän sisältyy viestinnän vuosikalenteri, julkaisut sosiaalisen median kanavilla ja vastaukset yksityisviesteihin. Työryhmä arvioi myös sosiaalisen median julkaisujen vaikutusta hakijakyselyn perusteella ja toimii Poliisiammattikorkeakoulun sometiiminä. Työryhmä on myös päättänyt keskittää ilmoittelunsa medioihin, jotka tavoittaisivat potentiaalisimman hakijakunnan, 18–30-vuotiaat suomen- ja ruotsinkieliset. (Opiskelijarekrytointityöryhmän toiminnan arviointi 2022, 4.)

Yksi työryhmän viestinnän tavoitteista on kertoa aktiivisesti erilaisissa viestintäkanavissa poliisikoulutuksesta, tuoda poliisin monipuolista työnkuvaa esiin sekä tukea poliisiyksiköiden rekrytointi- ja työnantajakuvaviestintää. Työryhmä pyrkii viestinnässään kertomaan poliisin työstä sekä erilaisista työnkuvista. Sosiaalisessa mediassa jaettiin uratarinoita ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia, ja opiskelijat tekivät sisältöjä harjoittelujaksoiltaan. Poliisiammattikorkeakoulun tilillä jaettiin poliisien "my day"-päivityksiä ja uratarinoita. (Opiskelijarekrytointityöryhmän toiminnan arviointi 2022, 5.)

Opiskelijarekrytointia on toteutettu aktiivisesti viestinnän ja erilaisten tapahtumien avulla. Opiskelijarekrytointityöryhmän mukaan sosiaalisen median merkitys kiinnostuksen herättäjänä poliisin työhön on suuri hakijakyselyjen perusteella ja sitä hyödynnetään aktiivisesti viestinnässä. Viestinnän suunnitteluun on käytetty apuna esimerkiksi kävijäanalytiikkaa ja erilaisia palautekyselyjä. Poliisin työn moninaisuus on tuotu esille niin sosiaalisessa mediassa, mainonnassa kuin uudistetussa valintakoe kirjassa. Viestinnän vuorovaikutuksellisuutta on työryhmän mukaan lisätty suunnitelman mukaisesti. Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden tulee olla aktiivisesti mukana viestinnässä esimerkiksi sosiaalisessa mediassa ja opiskelijablogeilla. (Opiskelijarekrytointityöryhmän toiminnan arviointi 2022, 12.)

2.1 Opiskelijavoimin toteutetut kouluvierailut kasvattaneet suosiotaan

Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijarekrytointityöryhmä arvioi ja päätti osallistumisesta erilaisiin tapahtumiin Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijarekrytointin kannalta merkityksellisten tapahtumien perusteella. Tapahtumat oli suunniteltu toteutettaviksi yhteistyössä eri poliisilaitosten kanssa tai omana toimintana, jolloin opiskelijoilla ja harjoittelijoilla oli merkittävä rooli niiden toteutuksessa.

Alkuvuonna 2022 korona oli vielä vaikuttanut tapahtumiin negatiivisesti, mutta touku-kuusta eteenpäin tapahtumavuosi oli ollut vilkkaampi ja Poliisiammattikorkeakoulu oli osallistunut kuukausittain erilaisiin tapahtumiin ympäri Suomea. Tapahtumissa oli tehty merkittävä muutos aiempaan, kun osallistuminen tapahtumiin lisääntyi yhteistyössä eri poliisilaitosten kanssa. Yksittäisiä opiskelijoita ja henkilöstön jäseniä oli vierailut myös muissa rekrytointitapahtumissa. (Opiskelijarekrytointityöryhmän toiminnan arviointi 2022, 8.)

Taulukko 1: Poliisiammattikorkeakoulun vierailut ja vierailupyynnöt vuosilta 2020–2022.

Vuosi	2021	2022	2023
Vierailupyynnöt / ehdotukset vierailukohteiksi yhteensä	85	55	96
Polamkin henkilöstön ja opiskelijoiden toteuttamat vierailut	36	16	31
Pyynnöt, jotka eivät toteutuneet / siirtyvät	37	18	23
Paikalliselle poliisilaitokselle välitetyt pyynnöt	11	18	38
Muut	1	6	5

Lähde: Opiskelijarekrytointityöryhmän arviointi 2022.

Opiskelijarekrytointityöryhmä asetti tavoitteeksi hoitaa vierailut pääosin opiskelijavoimin. Mikäli vierailupyynnöt kohdistuivat Tampereen ulkopuolelle, ne ohjattiin paikallisen poliisilaitoksen opiskelijarekrytointiyhdyshenkilölle. Etäyhteyksin toteutetut vierailut suunniteltiin toteutettaviksi mahdollisuuksien mukaan joko Poliisiammattikorkeakoulusta tai poliisilaitoksilta käsin.

Työryhmän toiminnan arvioinnista selviää, että vierailupyynnöiden määrä oli selvästi kasvanut verrattuna edellisiin vuosiin. Alapuolella esiintyvään taulukkoon työryhmä on kirjannut vierailupyynnöt, joita opiskelijat olivat toteuttaneet osana opintojaan tai joita käsiteltiin Poliisiammattikorkeakoulun vierailupyynnötlomakkeen tai vierailut-virkasähköpostin kautta. (Opiskelijarekrytointityöryhmän toiminnan arviointi 2022, 9.)

2.2 Hakijamarkkinoinnin tutkimus: Opiskelijan polku ja informaation lähteet korkeakoulujen hakijamarkkinoinnissa

Kati Valpe on vuonna 2020 julkaistussa pro gradu –tutkielmassaan perehtynyt korkeakoulujen hakijamarkkinointiin. Tutkimuksellaan Valpen tarkoitus oli selvittää korkeakoulujen hakijamarkkinointia, markkinointiviestintää ja hakijan polkua. Tutkimuskysymykset käsitelivät hakuprosessin, informaation lähteiden ja suosittelun merkitystä. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys koostui korkeakoulujen markkinoinnista, markkinointiviestinnästä ja brändäyksestä sekä ostopolun teoriasta ja hakijan polusta. Tutkimus siis käsitteli opiskelijarekrytointia ja hakijamarkkinointia.

Valpe suoritti tutkimuksessaan teemahaastatteluita Jyväskylän yliopistossa ja sen tiedekunnissa. Tutkimuksilla Valpe pyrki kartoittamaan yliopiston hakijamarkkinointia ja potentiaalisten opiskelijoiden lähestymistä vuonna 2019 erityisesti digitaalisilla kanavilla ja brändäyksessä. Hakijan polku puolestaan selvitettiin opiskelijan näkökulmasta suoritettun kyseilyn avulla. Valpen tutkimusten tulokset osoittivat, että hakijan polku vaihteli elämäntilanteen, alan ja sukupuolen mukaan ja informaation lähteiden tärkeimpiä lähteitä olivat yliopiston digitaaliset kanavat. Suosittelulla näytti olevan merkitystä tiedonlähteenä. Tutkimus tukee aiempia, pääasiassa kansainvälisiä, tutkimuksia hakijamarkkinoinnista soveltamalla niitä kotimaisiin korkeakouluihin. (Valpe, 2020, 41–44, 30–31, 62.)

Tutkimuksessaan Valpe toteaa, että suullinen tiedonkulku oli merkittävässä asemassa hakijan polussa Jyväskylän yliopistoon. Suullisen tiedon lisäksi potentiaaliset hakijat olivat saaneet tietoa myös verkkosivuilta ja opintopolusta. Suullisen tiedon merkittävyys korostuu Valpen tekemässä selvityksessä, jossa todetaan, että kuusi kahdeksasta haastateltavasta kertoi saaneensa tietoa suullisen lähteen kautta. Näitä lähteitä olivat esimerkiksi sisarukset, kaveri tai opinto-ohjaajat.

2.3 Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden vierailut peruskouluissa: sijoitus tulevaisuuteen

Opiskelijamarkkinoinnin näkökulmasta pidämme tärkeänä Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden jalkautumista eri asteilla opiskelevien oppilaiden pariin. Vierailumme markkinointiarvoa pohtiessa pyrimme huomioimaan Valpen suorittaman tutkimuksen tuloksia. Salpausselän peruskoulussa suoritettu vierailumme tavoitti yli kuusikymmentä opiskelijaa ja neljä opinto-ohjaajaa. Korkeakoulujen hakijapolkuun olennaisesti liittyvä suullinen tieto siis siirtyy perheiden sisäisesti, opinto-ohjaajien ja kavereiden kautta. Täten voimme olettaa vierailumme todellisen markkina-arvon olleen oletettua merkittävämpi.

Markkinoinnin näkökulmasta vierailuumme liittyi erityisiä huomioita, koska yleisöimme koostui noin 15–16-vuotiaista oppilaista. Poliisiammattikorkeakoulu ei siis ole yhdeksäsluokkalaisille se seuraava opinaskel, vaan he tulevat olemaan hakukelpoisia tullessaan täysi-ikäisiksi ja suoritettuaan toisen asteen tutkinnon. Tästä syystä vierailullamme pyrimme tarjoamaan oppilaille mahdollisimman kattavan käsityksen siitä, minkälaista opiskelu Poliisiammattikorkeakoulussa on ja siitä, minkälaisista opinnoista voisi olla heille hyötyä Poliisiammattikorkeakoulun opinnoissa. Vierailullamme pyrimme siis käsittelemään kuulijakuntaamme kuluttajina, joille pyrimme myymään ajatuksen Poliisiammattikorkeakoulussa opiskelusta. Kuten kuluttajamarkkinoinnissa yleisestikin on havaittavissa, ei yhdellä markkinointitempauksella vielä välttämättä saavuteta toivottavaa lopputulosta, vaan

onnistunut markkinointi tavoittaa kohdeyleisönsä useita kertoja, useiden eri kanavien kautta.

Salpausselän peruskouluun suoritettu kouluvierailu voidaan siis nähdä investointina, osana suurempaa markkinointikokonaisuutta. Peruskouluikäisille suoritettuna markkinointitapahtuman tuloksia on hankala mitata konkreettisesti, mutta Valpen suorittama tutkimus antaa luottoa siihen, että kouluvierailun kaltaiset investoinnit ovat merkityksellinen ja kannattava osa suurempaa markkinointikokonaisuutta.

3 REKRYTOINTIHAASTEET

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUSSA: TARVE

PERUSKOULUIKÄISILLE SUUNNATULLE TILAISUUDELLE

Suorittamamme rekrytointitilaisuus peruskouluikäisille on näkemyksemme mukaan Poliisiammattikorkeakoulun näkökulmasta erittäin ajankohtainen. MTV-Uutiset julkaisi verkkosivuillaan artikkelin Poliisiammattikorkeakoulun rekrytointiin liittyvistä haasteista tammi-kuussa 2023. Artikkelissa mainitaan, että Poliisiammattikorkeakoulu on asettanut vuosittaiseksi tavoitteekseen 400 valmistuvaa poliisia, ja edellisen kerran artikkelin mukaan tavoitteeseen on päästy vuonna 2018. (Ruonakoski 2023)

Samaan rekrytointihaasteeseen viitataan myös Tiusasen opinnäytetyössä. Opinnäytetyösään Tiusanen nostaa esiin muun muassa tulevaisuudessa pienenevien ikäluokkien mukanaan tuomat haasteet ja tätä myötä myös poliisikoulutukseen kelvollisten hakijoiden määrän vähentymisen. Tiusasen opinnäytetyöstä selviää, että vuonna 2019 Poliisiammattikorkeakouluun oli ennätysmäärä (5074) hakijaa, ja siitä huolimatta kaikkia 400 aloituspaikkaa ei saatu täytettyä. (Tiusanen, 2020, 1.)

MTV-Uutisten julkaisemassa artikkelissa haastateltu Suomen Poliisijärjestöjen Liiton puheenjohtaja Jonne Rinne kommentoi olevansa varsin huolestunut tilanteesta. Rinteen näkemys on, että laskeva poliisiopiskelijoiden määrä ja valtionhallinnon työntekijöiden eläköityminen tulevan vuosikymmenen aikana olisi valtion kyettävä huomioimaan. (Ruonakoski 2023)

Samassa artikkelissa on haastateltu Poliisiammattikorkeakoulun opintoasiainpäällikkö Ylikomisario Jyrki Haapalaa. Haapala kertoo haastattelussaan Poliisiammattikorkeakoulun suhtautuvan tilanteeseen rauhallisesti, ja hän mainitsee, että 400 uuden opiskelijan vuotuinen kiintiö on ylimitoitettu. Haapalan näkemyksen mukaan tämänhetkinen noin 300 opiskelijan vuotuinen valmistuminen riittää kattamaan poliisien tarpeen lähivuosina. (Ruonakoski 2023)

Haapalan mukaan merkittävä osa hakijoista karsiutuu pääsykokeiden fyysisissä testeissä. Pääsykokeissa merkittävässä roolissa olevat soveltuvuustestit myös karsivat hakijoita. Vaikka Haapalan mukaan opintoihin soveltuvia löytyy tällä hetkellä riittävä määrä, on opiskelijamäärän kasvattaminen kuitenkin Poliisiammattikorkeakoulun intresseissä. (Ruonakoski 2023)

Mielestämme Poliisin rekrytointiviestintä ei tavoita kaikkia potentiaalisia hakijoita, koska hakijoiden mielikuva poliisin ammatista tai Poliisiammattikorkeakoulusta ei ole myönteinen tai hakijat eivät tiedä, mitä opiskelulta odottaa. Vaikka koulutukseen hakeutuneiden määrä on ollut nousussa vuosien varrella, on koulutuksen aloittaneiden määrä laskenut 2020–2022 välisenä aikana vuosi vuodelta.

Taulukko 2: Poliisi (AMK) -koulutukseen hakeneet, valitut ja aloittaneet 2020–2022. Lähde: Opiskelijarekrytointityöryhmän toiminnan arviointi 2022.

Poliisi (AMK) hakeneet, valitut ja aloittaneet	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Toteuma 2022
Koulutukseen hakeneet, yhteensä	5 237	4 441	4 000	5 468
Naisten osuus hakijoista, %	40	42	-	43
Miesten osuus hakijoista, %	60	58	-	57
Suomenkielinen koulutus, hakijat	5 047	4 278	-	5 468
Ruotsinkielinen koulutus, hakijat	190	163	-	-
Hakijoiden lukumäärä aloituspaikkaa kohden	13,1	11,1		13,7
Valintakokeeseen kutsutut	5 130	4 403	-	5 403
Suomenkielinen koulutus, valintakokeeseen kutsutut	4 948	4 245	-	5 403
Ruotsinkielinen koulutus, valintakokeeseen kutsutut	182	158	-	-

Koulutuksen aloittaneet, yhteensä	327	291	400	254
Naisten osuus aloittaneista, %	37	40	-	35
Miesten osuus aloittaneista, %	63	60	-	65
Suomenkielinen koulutus, aloittaneet	306	265	-	254
Ruotsinkielinen koulutus, aloittaneet	21	26	-	-

4 OPPILAANOJJAUKSEN ROOLI YLÄKOULUVUOSINA: TIEDOTTAMISESTA URASUUNNITTELUUN

Perusopetus lain (628/1998) 4 luvun 11 a § sanotaan seuraavaa opinto-ohjauksesta:

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta.

Sellaisella perusopetuksen oppimäärää suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus).

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla.

Opetushallitus on laatinut perusopetukseen opetussuunnitelman, josta selviää, että jokaisella peruskoulun vuosiluokalla on omat erityistehtävänsä yhteisten tehtävien lisäksi. Oppilaiden ikäkauden ja kehitysvaiheen huomioonottaminen on tärkeää opinto-ohjaajan tehtävän hoitamisessa ja oppilaiden sujuvassa siirtymisessä koulupolun seuraavissa nivelvaiheissa. Esityksemme lopussa esitetyn kyselyn perusteella selvisi, että yhdeksännen luokan oppilaista koostuvan kohdeyleisömme oppilaista pieni osa oli jo suunnitellut hakeutuvansa poliisiin ammattiin. Vaikka yhdeksännen luokan opiskelijoille Poliisiammattikorkeakoulu ei ole seuraava opinaskel, kohdeyleisömme opinto-ohjaajien näkemyksen mukaan

yhdeksännen luokan oppilaat saattavat jo tehdä suunnitelmia yllättävänkin pitkälle tulevaisuuteen. Huolimatta siitä, että Poliisiammattikorkeakoulu on kolmannen asteen tutkinto, on opiskelijamarkkinointia kohdennettava myös peruskoulussa opiskelevien nuorten keskuuteen. (Opetushallitus 2014, 10–11.)

4.1 Oppilaanohjauksen vaikutus oppilaan koulutuspolkuihin ja urasuunnitteluun

Vuosiluokat 7–9 ohjaavat ja tukevat oppilaita voimakkaan kehityksen aikana. Opetushallituksen kirjaamana tavoitteena on perusopetuksen oppimäärän loppuun saattaminen ja kaikkien oppilaiden kannustaminen jatkamaan opintojaan. Heidi Olssonin vuonna 2019 julkaistusta pro gradu -tutkielmasta puolestaan selviää, että oppilaanohjaus pitää sisällään esimerkiksi tiedottamista, neuvontaa, ohjausta ja arviointia. (Olsson 2019, 10–11; Niemi 2016, 44.)

Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja Olssonin pro-gradu tutkielmaa tarkasteltaessa vierailumme sisältää oppilaanohjauksen kannalta tärkeitä elementtejä, joita ovat oppilaiden tiedottaminen ja neuvonta. Olsson on tehnyt tutkimuksen oppilaiden kokemuksista koulun antamasta tuesta urasuunnittelulle. Tutkimuksen tuloksista selviää, että oppilaanohjauksen sisällöllä on suora vaikutus siihen, kuinka pitkälle oppilas on aikoinut kouluttautua. Tutkimuksessa selvisi, että sillä, kuinka aktiivisesti oppilas on osallistunut eri oppilaanohjauksen muotoihin, on yhteys siihen, kuinka pitkälle oppilas aikoo kouluttautua. Tutkimus tuotti myös huolestuttavia tuloksia siitä, ettei tutkimukseen osallistuneet oppilaat olleet kokeneet urasuunnittelulla olleen merkitsevää yhteyttä oppilaan ammatillisiin tulevaisuuden suunnitelmiin.

Olsson esittää tutkimuksessaan kysymyksen siitä, eivätkö koulut osaa tai kykene tarjoamaan tarpeeksi tukea, vai onko niin, ettei oppilas osaa ottaa sitä vastaan. Tutkimustulosta puolestaan tukee se, että rekrytointitilaisuutemme kohteena olleen peruskoulun opinto-ohjaajilla ei itsellään ollut tarkkaa käsitystä siitä, mistä Poliisiammattikorkeakoulusta kiinnostuneelle oppilaalle olisi tietoa saatavilla.

Oppilaanohjauksen tavoitteena on tukea oppilasta henkilökohtaisesti auttamalla häntä tutkimaan omia motivaatiotekijöitään. Lisäksi oppilaanohjauksella pyritään tukemaan yksilöä vertaamalla oppilaan toiveita ja oppimishistoriaan perustuvia mahdollisuuksia tulevaisuuden suunnitelmien ja tavoitteena olevan koulutuksen yhdistämisessä. (Olsson 2019, 12; Opetussuunnitelman perusteet 2014, 442.)

4.2 Opiskelijoiden kiinnostus poliisin ammattia kohtaan: Opinto-ohjaajien rooli tiedonvälittäjinä

Salpausselän peruskoulun opinto-ohjaajat kertoivat tilaisuuden jälkeen vietetyssä keskustelutilaisuudessa, että heidän oppilaidensa joukossa on yksilöitä, joiden tavoitteena on poliisin ammatti. Keskustelussamme selvisi, että esimerkiksi pelastajantutkinto tai poliisin perustutkinto eivät tavallisesti nouse opetuksessa erityisesti esille, mutta oppilaan ollessa kiinnostunut aiheesta opinto-ohjaajat selvittävät itse opintojen sisältöön ja pääsyvaatimukseen liittyviä kysymyksiä.

Oppilaiden esittämiin kysymyksiin opinto-ohjaajat kertoivat hakevansa vastauksia itsenäisesti, esimerkiksi Google-hakupalvelun avulla. Keskustelun yhteydessä kerroimme opinto-ohjaajille, että he voivat olla myös suoraan Poliisiammattikorkeakouluun yhteydessä, jolloin heille on mahdollista toimittaa materiaalia opintojen ohjauksen tueksi. Keskustelun pohjalta voidaan päätellä, että Poliisiammattikorkeakoulun markkinointia tulisi kohdentaa entistä aktiivisemmin myös peruskouluihin.

4.3 Yksilölliset erot ja nivelvaiheen ohjauksen haasteet

Oppilaiden väliset yksilölliset erot ja kehitysrytmi vaikuttavat koulutyöhön. Opetushallituksen laatimasta perusopetuksen opetussuunnitelmasta selviää, että yksilön opiskelumotivaatiota vahvistetaan välittämällä, yksilöllisesti kohtaamalla ja monipuolistamalla oppimisympäristöjä. Koska yhdeksännen luokan oppilaan tulee peruskoulun jälkeen vielä suorittaa toisen asteen tutkinto, Poliisiammattikorkeakoulun järjestämä kouluvierailu on erinomainen työkalu yläasteikäisten oppilaiden opiskelumotivaation ylläpidon näkökulmasta. Yksilön näkökulmasta pidämme myös tärkeänä, että opinto-ohjaajien tietoisuutta lisätään Poliisiammattikorkeakoulun opintojen sisällön sekä pääsyvaatimusten suhteen. Opinto-ohjaajien kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella keskitetyille korkeakoulumarkkinoinnille olisi kysyntää ja siihen on syytä panostaa jatkossakin.

Olssonin pro gradu nostaa esiin huomion siitä, että erityisesti oppilaan nivelvaiheen oppilaanohjauksen tulisi ylittää eri kouluasteiden väliset rajat. Olssonin mukaan eri ammattien työn vaatimusten ja työvoiman kysynnän tulisi oppilaanohjaustuntien aikana tulla tutuiksi. Oppilaanohjauksen haasteena on kuitenkin se, että useat koulut kärsivät resurssipulasta, jolloin suurten ryhmäkokojen vuoksi yksilöllisen ohjauksen tarjoaminen oppilaalle ei täysin toteudu. (Olsson 2019, 19–20; Puhakka & Silvonen 2011, 264.)

Tästä syystä on ymmärrettävää, että opinto-ohjaajien tietoisuus esimerkiksi Poliisiammattikorkeakoulun vaatimuksista ja poliisin ammatin sisällöstä on osittain vajavaista. Myös

tästä syystä peruskouluissa järjestettävien rekrytointitilaisuuksien sekä helpon tiedonsaannin merkitys korostuu. Edellä mainitut haasteet kävivät ilmi myös opinto-ohjaajien kanssa käydyn keskustelun perusteella.

Yhteenvedona todettakoon, että nivelvaiheessa olevien nuorten jatko-opiskeluiden sekä urasuunnittelun kannalta yksilöllisellä oppilaanohjauksella on tärkeä rooli nuoren tulevaisuuden suunnittelussa. Peruskouluikäisellä oppilaalla on oikeus saada yksilöllistä opinto-ohjausta, ja oppilaan ohjauksen tavoitteena on kannustaa kaikkia oppilaita jatkamaan opintojaan perusopetuksen jälkeen.

Heidi Olssonin vuonna 2014 tekemä tutkimus osoitti, että oppilaanohjauksen sisällöllä on suora vaikutus siihen, kuinka pitkälle nuori aikoo kouluttautua. Tutkimuksesta selvisi myös, että oppilaiden aktiivisuus eri oppilaanohjauksen muodoissa vaikuttaa siihen, kuinka pitkälle oppilas haluaa kouluttautua. Tästä syystä myös Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijamarkkinointia tulee kohdentaa peruskoulussa opiskelevien nuorten keskuuteen, vaikka se onkin kolmannen asteen tutkinto.

5 TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ JA SEN TUOTTAMA PRODUKTI

Toiminnallinen opinnäytetyö on yksi eri vaihtoehdoista tehdä opinnäytetyö. Toiminnallinen ja tutkimuksellinen opinnäytetyö eroavat toisistaan siten, että toiminnallisen opinnäytetyön tuloksena syntyy produkti eli jonkinlainen konkreettinen lopputuote kuten esimerkiksi opas, esitys tai ohjeistus, kun taas tutkimuksellinen opinnäytetyö tuottaa uutta tietoa aiheesta. (Vilkkä & Airaksinen, 2004, 9, 51.)

Raportointi on osa toiminnallista opinnäytetyötä. Raportoinnista ilmenee, kuinka opinnäytetyö on edennyt ja kuinka sen tulokseen ja johtopäätöksiin on päädytty. Lisäksi osa raportointia on itsereflektointi eli oman oppimisen arviointi: kuinka se on kehittynyt työskentelyn aikana ja onko työskentelyn aikana tapahtunut ammatillista taikka henkilökohtaista kasvua. (Vilkkä & Airaksinen, 2004, 65.)

Konkreettinen tuote, jonka opinnäytetyömme tuotti, on diapaketti, jota käytimme tilaisuudessaamme Salpausselän peruskoulussa. Diapaketti on uudelleen käytettävä, mutta kerromme myöhemmin työssämme mahdollisista parannusehdotuksista.

5.1 Suunnitteluprosessin kirjallinen materiaali

Toiminnallinen opinnäytetyö -teos antoi meille runsaasti konkreettisia ohjeita toiminnallisen opinnäytetyön toteuttamiseen. Teoksessa annettujen ohjeiden lisäksi saimme vinkkejä oman toiminnallisen opinnäytetyömme suunnitteluun sekä siihen, kuinka tutkimuksen tuloksista tulisi myöhemmin raportoida. (Vilkkä & Airaksinen, 2004, 16, 82.)

Näkemyksemme mukaan omaan opinnäytetyöhömme saimme eniten eväitä teoksen tarjoamista vinkeistä opinnäytetyömme toiminnallisen osuuden, eli yläasteikäisille suunnatun oppitunnin, järjestämiseen. Teos siis käsittelee erilaisia toiminnallisen opinnäytetyön menetelmiä ja niiden soveltuvuutta eri tutkimustilanteisiin.

Lisäksi teoksessa on käsitelty myös aineiston keräämistä ja analyysiä, minkä lisäksi siinä on kuvattu useita erilaisia tutkimusmenetelmiä, kuten haastattelut, havainnot, dokumenttianalyytit ja tilastolliset menetelmät. (Vilkkä & Airaksinen, 2004, 58, 60.) Teoksessa on korostettu raportoinnin tärkeyttä, ja teoksessaan Vilkkä kuvaa erilaisia tapoja raportoida opinnäytetyön tuloksia. (Vilkkä & Airaksinen, 2004, 82, 93, 129.)

Yleisesti ottaen teos antoi meille hyvän peruskäsityksen toiminnallisen opinnäytetyön eri vaiheista. Näkemyksemme mukaan kyseinen teos on erittäin hyödyllinen työkalu niille, jotka ovat aloittamassa tekemään toiminnallista opinnäytetyötä. Teoksen tarjoamat käytännön esimerkit olivat omiaan auttamaan meitä toiminnalliseen tutkimusmenetelmään valmistautumisessa ja sen suunnittelemisessa. Teos oli rakenteeltaan helppolukuinen, ja suosittelemme teosta kaikille toiminnallista opinnäytetyötä suunnitteleville. Näkemyksemme mukaan teos toimii hyvänä ”rautalankamallina” opinnäytetyön suunnittelussa ja varsinaisen produktin luomisessa.

5.2 Poliisiopiskelijan tuottama diasarja opiskelijarekrytointiin

Aarni Tiusanen esittää vuonna 2020 julkaistussa opinnäytetyössään tekemänsä diasarjan, joka on tarkoitettu Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijarekrytointitilaisuuksiin. Hän kertoo saaneensa idean opinnäytetyöstään tehdessään rekrytointitilaisuuksia työharjoittelunsa aikana ja huomattessaan, että sopivaa diasarjaa ei ole saatavilla. Tiusanen toteutti kaksi erilaista rekrytointitilaisuutta ja käytti aiempia kokemuksiaan apuna tilaisuuksien suunnittelussa. (Tiusanen 2020, 1.).

Tiusasen tuottama diasarja oli ajankohtainen, sillä vuodesta 2018 alkaen harjoittelujaksolla olevat opiskelijat ovat osallistuneet vähintään yhteen rekrytointitapahtumaan. Tiusanen pitää tätä muutosta hyvänä, koska motivoituneet poliisiopiskelijat ovat Tiusasen näke-

myksen mukaan parhaita rekrytoijia. Tiusasen opinnäytetyöstä ilmenee, että Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoilla on käytettävissään valmiita materiaaleja, joita voidaan hyödyntää erilaisissa rekrytointitilaisuuksissa. (Tiusanen 2020, 2.)

Tiusasen näkemys on, että poliisikoulutukseen hakevien määrä laskee ikäluokkien pienenentyessä, ja kilpailu kelpollisista hakijoista on kovaa eri työnantajien ja korkeakoulujen välillä. Tiusasen opinnäytetyön tekemisen aikana hakijamäärät olivat nousseet, ja hänen näkemyksensä mukaan rekrytointia on siitä huolimatta pystyttävä kohdentamaan tehokkaammin, jotta kaikki aloituspaikat tulisivat täytetyksi. (Tiusanen 2020, 2.)

Tiusasen opinnäytetyöstä selviää, että tarve kouluvierailuille on ollut todellinen, erityisesti opiskelijarekrytoinnin kannalta. Näkemyksemme mukaan tämä tarve on edelleen ajankohdainen, ja opiskelijarekrytointiin suunnatut investoinnit ovat kriittisessä asemassa jatkuvasti kiristyvällä hakijamarkkinakentällä. Tiusanen oli kokenut opinnäytetyönsä tekemisen palkitsevaksi ja itselleen luontevaksi. Opinnäytetyö antoi omalle tutkimuksellemme erinomaisia vinkkejä varsinaisen produktin luomisprosessiin.

5.3 Opiskelijarekrytoinnin merkitys poliisikoulutuksessa – Jaana Yliaskan opinnäytetyön tarkastelu

Ennen opinnäytetyömme suunnittelua tutustuimme myös Jaana Yliaskan vuonna 2019 julkaistuun opinnäytetyöhön ”Opiskelijarekrytointitilaisuus Sodankylän lukiolle”. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli toteuttaa kaksi Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijarekrytointitilaisuutta Sodankylän lukiolle. Tilaisuudet olivat luentotyyppejä, ja ne oli sisällytetty opinto-ohjauksen oppitunneille.

Yliaskan opinnäytetyössä mainitaan, että Poliisiammattikorkeakoulun aloituspaikkojen määrä oli nostettu vuonna 2017 400 opiskelupaikkaan, ja paikoista 65 jäi täyttämättä. Media oli opinnäytetyön tekoaikaan uutisoinut tästä, ja työssä esitellystä artikkelista käy ilmi, että poliiseista oli tuohon aikaan pulaa. Silloinen Poliisijohtaja Sanna Heikinheimo oli ker-tonut artikkelissaan, että tilanteeseen olisi ollut tulossa helpotusta, koska vuonna 2019 Poliisiammattikorkeakoulusta valmistui edellisvuotta enemmän poliiseja. Samassa artikkelissa oli Yliaskan mukaan mainittu myös, että Poliisiammattikorkeakoulun tavoitteena tuoloin on, että poliiseja valmistuisi vuosittain noin 400. (Yliaska, 2019, 2.)

5.4 Motivoituneet poliisiopiskelijat ovat hyviä rekrytoijia

Yliaskan opinnäytetyöstä selviää myös, että Poliisiammattikorkeakoulun on tärkeää saada riittävä määrä kriteerit täyttäviä hakijoita, ja tähän pystytään vaikuttamaan opiskelijarekrytoinnilla. Opiskelijarekrytoinnin ajankohtaisuus näkyi Yliaskan mukaan myös siinä, että

vuodesta 2018 lähtien opiskelijoiden on täytynyt osallistua työharjoittelujakson aikana vähintään yhteen rekrytointitapahtumaan. (Yliaska, 2019, 12.)

Yliaska jakaa Tiusasen kanssa ajatuksensa siitä, että motivoituneet poliisiopiskelijat ovat varmasti hyviä rekrytoijia, koska heillä on ajankohtaista tietoa ja kokemusta Poliisiammattikorkeakoulussa opiskelusta ja Poliisiammattikorkeakouluun hakeutumisesta. Yliaska mainitsee opinnäytetyössään lukiovierailuiden lisäksi osallistuneensa työharjoittelunsa aikana Rovaniemellä järjestetyille koulutusmessuille. Messut oli tarkoitettu peruskoulun 9.-luokkalaisille ja lukiolaisille. (Yliaska, 2019, 2–3.)

5.5 Opinto-ohjauksen tavoitteet eri koulutusasteilla

Yliaskan opinnäytetyössä kuvataan myös eri oppiasteiden opinto-ohjauksen kehittymistä sekä tavoitteita eri koulutusasteilla. Yliaskan opinnäytetyöstä selviää, että peruskoulussa opinto-ohjauksen tavoitteena on ohjata oppilaita opiskelutaidoissa, koulunkäynnissä, itsentuntemuksessa, jatko-opintomahdollisuuksissa, ammateissa sekä työelämässä. (Yliaska, 2019, 2–3.)

Tutkimuksessa on nostettu esiin teoreettista näkökulmaa myös ammatillisessa koulutuksessa ja lukiossa opiskelemaan yksilöön liittyvään opinto-ohjaukseen. Yliaskan mukaan ammatillisessa koulutuksessa opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijoita opiskelussa, urasuunnittelussa ja työhön sijoittumisessa. Lukio-opiskelijat puolestaan tarvitsevat ohjausta jatkokoulutuksen ja työuran suhteen. (Yliaska, 2019, 5.)

Opinnäytetyössä oli näkemyksemme mukaan rakennettu hyvä teoreettinen pohja opinto-ohjaukseen ja urasuunnitteluun liittyen, kouluvierailun suunnittelun ja toteutuksen tueksi. Erinomaisena havaintona Yliaska oli poiminut ammatinvalinnan onnistumiseen liittyen sen, että ammatinvalinnassa onnistuminen edellyttää yksilön viihtymistä pitkään valitsemallaan alalla. Myös urakehitys ja eteneminen uralla ovat avainasemassa sopivan ammatin valinnassa. Näkemyksemme mukaan tämä näkökulma on tärkeä pitää mielessä, etenkin kun kouluvierailun kohderyhmä koostui lukioikäisistä opiskelijoista, jotka pohtivat tulevia ammatinvalintojaan. Ammatinvalinta ei ole Yliaskan mukaan merkityksellistä pelkästään toimentulon kannalta, vaan sillä on merkitystä myös yksilön yhteiskunnallisen aseman näkökulmasta (Yliaska, 2019, 4.)

5.6 Opiskelijarekrytointitilaisuuden suunnittelu ja kohdeyleisön tarpeiden tunnistaminen

Opiskelijarekrytointiin liittyvää kouluvierailua suunniteltaessa on näkemyksemme mukaan ensiarvoisen tärkeää tunnistaa kuulijakunnan tarpeet ja omalla esityksellään vastata näihin tarpeisiin. Oman kokemuksemme perusteella vierailun onnistunut toteutus edellyttää

huolellista tarvesuunnittelua ja aitoa kiinnostusta esiteltävään aiheeseen. Kun esityksen pitäjä on kiinnostunut esiteltävästä aiheestaan, heijastuu tämä kiinnostus suoraan kuulijakuntaan. Mikäli esittäjän motiivit ja motivaatio on huonolla tolalla, näkyy tämä myös esityksen laadussa. Laadukas, huolellisesti ennalta suunniteltu ja yleisöä kiinnostava esitys on opiskelijarekrytointin kannalta oleellinen osa Poliisiammattikorkeakoulun markkinointia.

Ennen opiskelijarekrytointitilaisuuden toteuttamista suunnitteluun on varattava riittävästi aikaa. Valmista suunnitelmaa on kyettävä koeponnistamaan ja tuotettua materiaalia on syytä tarkastella myös kriittisesti. Suunnitelmaa luodessa on pyrittävä astumaan kuulijakunnan asemaan, ja esimerkiksi peruskouluikäisille suunnattua kouluvierailua suunniteltaessa on syytä haastatella tarkoin koulun opettajia. Opettajilla on hyvä tuntuma omiin opiskelijoihinsa, jolloin heidän vinkkiensä painoarvo on merkittävä vierailun suunnittelussa ja toteutuksessa.

6 VIERAILUN SUUNNITTELU

Vierailun esityksen suunnittelun keskiössä oli Poliisiammattikorkeakoulun vuosille 2022–2024 laadittu opetussuunnitelma. Opetussuunnitelmasta poimimme diaesitykseen paikkaansa pitävää tietoa opintojen sisällöstä ja laajuudesta. Opetussuunnitelmaan peilausten kerroimme yleisöllemme kunkin opintokokonaisuuden laajuudesta ja avasimme opiskelijoille yleisellä tasolla näiden kokonaisuuksien sisältöä. Olimme varautuneet ennalta siihen, että jokaista opintokokonaisuutta emme voi yksityiskohtaisesti kuvata, mutta opetussuunnitelmasta pystyimme kuitenkin poimimaan esitykseen eri opintokokonaisuuksien avainkohdat. (Poliisiammattikorkeakoulu: Opetussuunnitelma, 2022–2024)

Kouluvierailussa esitettävän diaesityksen pohjana käytimme Poliisiammattikorkeakoululta saatavaa koulun esittelymateriaalia sekä omia kokemuksiamme koulunkäynnistä ja kursseista sekä niiden sisällöistä. Näiden lisäksi suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynsimme Aarni Tiusasen vuonna 2020 julkaistua opinnäytetyötä ”Minustako poliisi” sekä Jaana Yliaskan vuonna 2019 julkaistua opinnäytetyötä ”Opiskelijarekrytointitilaisuus Sodankylän lukiolle”. Vaikkakin iso osa työmme tietoperustaa ovat koulun tarjoamat esittelymateriaalit, jouduimme muuttamaan niitä soveltuvammiksi yläasteikäisille. Muokkasimme esitystapaamme sellaiseksi, että se soveltuu kohdeikäryhmällemme eikä tylsistytä heitä heti käteilyssä. Käytämme esityksessä omia kokemuksiamme koulun opinnoista vapaankerronnan osioissa sekä tilanteissa, jotka tarvitsevat enemmän konkreettisia esimerkkejä.

Työmme tavoitteena on levittää tietoisuutta Poliisiammattikorkeakoulusta, siellä opiskelusta ja kouluun hakeutumisesta. Elämme sellaisessa käsityksessä, että poliisin koulukäynnit ovat vähentyneet huomattavasti menneinä vuosina ja että meidän työmme on jostain sellaista, mille voisi olla kysyntää ja tarvetta. Työssämme on sekin etu, että se toimii

myös rekrytointitehtävänä, kun altistamme potentiaalisia Poliisiammattikorkeakouluun hakijoita sille, minkälaista on opiskella Poliisiammattikorkeakoulussa.

6.1 Salpauselän peruskoulu

Salpauselän peruskoulu sijaitsee Lahdessa, ja se on perustettu vuonna 1887. Salpauselän yläaste on liikuntapainotteinen koulu, jonka luokka-asteet ovat 7–9, oppilaita koulussa on noin 600 oppilasta. Salpauselän peruskoulun liikuntapainotteisuuden vuoksi alkuperäisenä suunnitelmanamme oli toteuttaa peruskoululaisille mahdollisuus testata Poliisiammattikorkeakoulun ketteryysrataa, jonka rakentaisimme Salpauselän peruskoulun liikuntasaliin. Tämä soisi ensikosketuksen oppilaille kokeilla, minkälaista on osallistua Poliisiammattikorkeakoulun kokeeseen, ja samalla mahdollisuuden testata itseään sekä rajata kuntotestissä.

Suunnitelmamme Poliisiammattikorkeakoulun pääsykokeissa osana olevan esteradan toteutuksesta ei kuitenkaan onnistunut aikatauluhaasteiden vuoksi. Koska oppitunti pidettiin kaikille yhdeksännen luokan oppilaille yhtäaikaisesti, ei heidän lukujärjestyksensä soveltunut ennalta suunnitellun esteradan toteuttamiseen.

6.2 Poliisiammattikorkeakoulun PowerPoint-esitys liian raskas – kevyempi esitys keskittyy opiskeluun ja hakuprosessiin

Olimme pyytäneet sähköpostitse Hannele Hemmingiltä Poliisiammattikorkeakoulun esittely PowerPoint-diaesityksen ja diaesityksessä käydään yleisellä tasolla läpi seuraavia asioita:

- Poliisiammattikorkeakoulun tehtävät
- Poliisiorganisaatio suomessa
- Poliisiammattikorkeakoulun kampusalue
- Poliisikoulutuksen historiaa
- Hakeutuminen Poliisiammattikorkeakoulu tutkintoon ja hakuvaatimukset
- Työmahdollisuudet poliisissa

Arviomme mukaan Poliisiammattikorkeakoulun tarjoama PowerPoint-esitys ei olisi palvelut 7–9-luokkalaisia. Esitys olisi ollut liian raskas käydessään yksityiskohtaisesti läpi sellaisia seikkoja, jotka eivät välttämättä kiinnosta nuoria oppilaita. Näin ollen aikomuksemme oli tehdä kevyempi esitys, joka keskittyisi siihen, minkälaista opiskelua Poliisiammattikor-

keakoulussa on ja miten hakeutua opiskelemaan poliisiksi. Muokkasimme opinnäytetyömme viimeisessä kappaleessa tarkemmin kuvattua diaesitystä yleisöllemme sopivamaksi. Alkuperäisestä diaesityksestä poistettiin yli puolet materiaalista.

7 OPPITUNNIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Opinnäytetyömme toiminnallisen osan toteutimme marraskuussa 2022 vieraillemalla Salpausselän peruskoululla. Ennen produktin tekemistä asiasta keskusteltiin koulun rehtorin kanssa, joka oli hyvin mielissään siitä, että heidän kouluunsa saadaan Poliisiammattikorkeakoulun järjestämä vierailu. Yhdessä koulun rehtorin kanssa pohdimme järjestettävän vierailun teemoja, ja hänen ehdotuksenaan oli, että vierailu järjestettäisiin joko yhteiskuntaoppiin tai oppilaanohjaukseen liittyvillä oppitunneilla. Myöhemmin otimme yhteyttä koulun opettajiin ja päätimme järjestää oppitunnin yhteistyössä koulun opinto-ohjaajien kanssa.

7.1 Vierailun suunnittelu ja aikataulujen sovittaminen

Salpausselän peruskoulun opinto-ohjaajien tahtotila olisi ollut järjestää kouluvierailu jo varhaiskevään 2022 aikana. Tätä opinto-ohjaajat perustelivat sillä, että tuohon aikaan yhdeksännen luokan oppilaille tulevaisuuden opintojen pohdinta on kaikkein ajankohtaisinta. Omat opiskelumme Poliisiammattikorkeakoululla olivat tuohon aikaan kuitenkin vielä siinä vaiheessa, ettei oppitunnin järjestäminen toivottuun ajankohtaan ollut mahdollista. Sovimme opinto-ohjaajien kanssa, että oppitunti tultaisiin järjestämään marras-joulukuussa 2022, jolloin saimme myös hyvin aikaa varsinaisen vierailun suunnitteluun. Kyseinen ajankohta valittiin myös sen takia, että me molemmat vierailun järjestäjinä olimme tuossa vaiheessa toimineet nuoremman konstaapelin virassa, mikä antoi mahdollisuuden kertoa oppilaille omista kokemuksistamme siitä, millaista poliisissa työskentely todellisuudessa on.

Aikataulujen sovittaminen yhteen kyseisen peruskoulun yhdeksännen luokan oppilaiden kanssa onnistui yllättävän helposti. Annoimme opinto-ohjaajille muutaman ehdotuksen ajankohdista, jotka sopisivat meille, ja pienenä onnenkantamoisena ehdottamistamme ajankohdista löytyi sopiva väli, jolloin kaikille yhdeksäsluokkalaisille oli lukujärjestykseen merkittynä oppilaanohjaus samanaikaisesti. Tässä yhteydessä saimme sovittua tarkan ajan esitykselle, jonka jälkeen aloimme suunnittelemaan yksityiskohtaisesti vierailumme sisältöä.

7.2 Aikataulun huomioiminen ja kattavan tiedon tarjoaminen Poliisiammattikorkeakouluun hakeutumisesta

Saatuamme sovittua kaikille sopivan ajankohdan päätimme yhdessä opinto-ohjaajien kanssa, että oppitunti tulitisiin järjestämään koulun auditoriossa samanaikaisesti kaikille yhdeksännen luokan oppilaille. Pyysimme opinto-ohjaajilta toiveita oppitunnin sisältöön liittyen, ja saamamme toivelista olikin varsin kattava ja moniosainen. Koska jo tässä vaiheessa tiesimme, että vierailumme tulisi olemaan yhden oppitunnin mittainen, päätimme rajata aihealueen käsittelemään ainoastaan Poliisiammattikorkeakouluun hakeutumista, opintojen sisältöä sekä omia kokemuksiamme poliisin ammatista. Suppean aikataulun vuoksi rajasimme vierailusta pois myös aiemmin suunnittelemamme ketteryysradan testimahdollisuuden.

Suunnitellessamme oppitunnin kulkua, erityisenä huomiona oli oppituntiin käytettävä aika. Koska kyseessä oli yhden oppitunnin (45 minuuttia) mittainen esitys, oli vierailun sisältö suunniteltava niin, että saisimme jaettua oppilaille tietoa mahdollisimman paljon. Koska yhdeksännen luokan oppilaat ovat noin 15-vuotiaita, eivät he peruskoulun jälkeen ole vielä hakukelpoisia Poliisiammattikorkeakouluun. Tämä seikka mielessämme esityksemme tavoitteena oli siis tarjota mahdollisimman kattavasti tietoa Poliisiammattikorkeakoulun pääsyvaatimuksista, opintojen sisällöstä ja siitä, millaisista oppiaineista oppilaille voi olla hyötyä ennen Poliisiammattikorkeakouluun hakeutumista. Toisin sanoen vierailuumme panostettu investointi tulisi tuottamaan tulosta vasta kuulijakunnan myöhemmissä elämänvaiheissa.

7.3 Valmistautuminen vierailuun ja esityksen tekninen toteutus

Ennen vierailua sovimme molemmille vastuualueet esitystä varten valmistelemamme esitysmateriaalin pohjalta. Hyvissä ajoin ennen varsinaista vierailua olimme siis keskenämme ennalta sopineet, minkä aiheiden esittelystä vastasimme omalta osaltamme. Tämän ansiosta pystyimme perehtymään syvällisemmin omaan esitykseen ja tarjoamaan oppilaille mahdollisimman kattavan infopakettin kustakin aiheesta. Koululle saavuimme noin tuntia ennen varsinaista oppituntia. Ennen oppituntia tapasimme vielä koulun opinto-ohjaajia ja sovimme esityksen askelmerkeistä yksityiskohtaisemmin.

Ennen varsinaista esitystä olimme saaneet ennalta tiedon siitä, että tilaisuus järjestettäisiin koulun auditoriossa. Selvitimme tässä yhteydessä, tarvitseeko meidän varautua ennalta tietoteknisiin seikkoihin, kuten hankkimalla videoprojektorin, äänentoiston tai muuta laitteistoa. Koulun auditorio oli moderni, ja riitti, että toimme mukana ainoastaan oman tietokoneen, jolta esitys näytettäisiin.

Oppitunnin aloitimme esittelemällä itsemme ja oman taustamme. Lisäksi kerroimme tulevan oppitunnin sisällöstä ja siitä, mikä on vierailumme tarkoitus. Oppitunnille osallistui noin kuusikymmentä yhdeksännen luokan opiskelijaa ja kolme opinto-ohjaajaa. Näin suuri yleisömäärä oli huomioitava myös esityksen suunnittelussa, ja jo ennalta osasimme varautua siihen, että esitykseen voi olla hankala sisällyttää oppilaiden ja meidän välistämme keskustelua. Esityksen alkuvaiheessa kuitenkin kerroimme oppilaille, että mikäli heillä herää kysyttävää esityksen aikana, he voivat vapaasti kysymyksiään meille esittää. Kerroimme yleisölle myös, että esityksemme jälkeen heillä olisi mahdollisuus esittää meille kysymyksiä, ja mainitsimme, että jäisimme hetkeksi koulun auditorioon, mikäli he haluavat tulla keskustelemaan esityksestä kanssamme.

Tiiviin esittelyosuuden jälkeen aloitimme diaesityksemme. Diaesitys oli ennakkoon toisen esittelijän toimesta koeponnistettu helsinkiläisessä lukiossa, joten tiesimme tarkkaan, kuinka paljon aikaa esityksemme tulisi viemään. Esityksemme jälkeen oppilaat esittivät meille kysymyksiä, jotka liittyivät enimmäkseen poliisin työhön, palkkaukseen ja omaan opiskelu- ja työhistoriaamme. Esityksen lopuksi kysyimme oppilailta, kuinka moni heistä on harkinnut hakeutuvansa Poliisiammattikorkeakouluun. Noin 60 oppilaan joukosta kysymykseen vastasi viittaamalla viisi oppilasta.

Kerroimme oppilaille, miten itse olimme valmistautuneet Poliisiammattikorkeakoulun pääsykokeiden eri osa-alueisiin sekä omista kokemuksistamme pääsykokeiden aikana. Salpauselän peruskoulu on urheilupainotteinen, joten pääsykokeen liikuntaisuus sekä koulussa käytävä liikuntakoulutus kiinnostivat myös oppilaita, ja vastasimme heidän liikuntaa koskeviin kysymyksiinsä.

Oppitunnin jälkeen jäimme vielä keskustelemaan opinto-ohjaajien kanssa esityksen sisällöstä sekä poliisin ammatista yleisellä tasolla. Keskustelussamme annoimme opinto-ohjaajille vinkkejä siitä, mistä he voivat saada lisää tietoa Poliisiammattikorkeakoulusta, sekä siitä, minkälaisista taidoista on hyötyä poliisin ammatissa. Annoimme opinto-ohjaajille Poliisiammattikorkeakoulun esitteitä, minkä lisäksi kerroimme Poliisiammattikorkeakoulun verkkosivujen sisällöistä. Ohjeistimme myös opinto-ohjaajia olemaan suoraan Poliisiammattikorkeakouluun tai kotipaikkakunnan poliisilaitokseen yhteydessä, mikäli he toivovat vastaavia vierailuja tulevaisuudessa. Näin ollen he pystyvät jatkossa ohjaamaan poliisin ammatista kiinnostuneita oppilaitaan entistä paremmin oikeanlaisen informaation pariin.

Opinto-ohjaajat olivat yksimielisesti tyytyväisiä järjestämäämme oppituntiin, ja he toivoivat saavansa vastaavia vierailuja jatkossakin. Järjestetty oppitunti toteutui suunnitelmiamme mukaisesti. Selkeä työnjako, erinomaisesti käyttäytynyt kuulijakunta sekä huolellisesti ja

ennalta suunniteltu esitelmän materiaali olivat onnistuneen oppitunnin toteuttamisessa tärkeässä roolissa.

8 OMA POHDINTA, ARVIOINTI JA PALAUTE

Mielestämme valitsemamme opinnäytetyön toteuttamistapa oli meille molemmille luonnollinen lähestymistapa tällaiseen työhön, eikä esiintyminen isohkon yleisön edessä tuntunut mahdottomalta aikaisemmat työkokemuksemme huomioon ottaen. Esiintyminen koulun auditoriossa oli luontevaa, ja vuorottelimme puheenvuoroja sekä täydensimme toisiamme.

Salpausselän koululla tapaamamme opettajat kertoivat meille, että poliisin vierailut koululla opetusmielessä olivat olennaisesti vähentyneet lähivuosina. Koulun opettajat eivät osanneet kertoa syytä, miksi poliisin vierailut ovat vähentyneet heidän koulullaan. Mielestämme poliisien vierailuille on paljon kysyntää koulussa. Niin oppilaat kuin opettajat toivovat poliisien käyvän puhumassa eri aiheista koululla.

Ennen vierailua keskustelimme koulun opinto-ohjaajan kanssa, joka esitti teemoiksi seuraavia aiheita:

- Poliisin koulutukseen hakeutuminen
- Millaista opiskelu on Poliisiammattikorkeakoulussa?
- Millaista on työskennellä poliisina?
- Erikoisosa-alueista kiinnostusta olisi ollut:
 - Tieto-/kyberturvallisuusasiat
 - Talousrikollisuuden ehkäisy/selvittely
 - Huumausaineiden käyttöön ja jakeluun liittyvä valvonta ja ehkäisytyöt

Kuten huomata saattaa, osa aiheista, joita meiltä toivottiin, ovat kohtalaisen korkealentoisia, vaativia ja samalla meidän osaamistasomme yläpuolella. Kyseiset toiveet aiheista olivat tulleet suoraan oppilailta ja osa opinto-ohjaajilta. On hienoa kuulla, että yläasteikäisiä oppilaita kiinnostaa tällaiset aiheet ja että yläasteella oppilaiden kesken pohditaan poliisin työhön liittyviä haastavia aiheita.

8.1 Opinto-ohjaajan antama palaute

Koulun opinto-ohjaajan palautteen mukaan järjestämämme tilaisuus antoi tärkeää tietoa oppilaille, jotka pohtivat tulevaisuuden suunnitelmiaan. Opinto-ohjaajan mukaan oppilaat kysyvät ohjauskeskusteluissa usein, miten poliisiksi opiskellaan ja mitkä ovat pääsykriteerit.

Saamamme palautteen perusteella olimme onnistuneet myös rohkaisemaan oppilaita kertomalla, että myös ammatillinen opiskelu ja erityisosaaminen antavat hyvän pohjan poliisiopiskeluun. Lisäksi palautteessa oli nostettu esiin huomio siitä, että ammatinvaihto myöhemmälläkin iällä poliisiksi on mahdollista. Tämä antoi oppilaille lisämotivaatiota ja -varmuutta tulevaisuuden suunnitelmiaan kohtaan.

Vierailu oli palautteen perusteella myös hyödyllinen oppilaiden ammatinvalinnan näkökulmasta. Oppilaat saivat tietää, että Poliisiammattikorkeakouluun pääsee vasta toisen asteen tutkinnon suorittamisen jälkeen ja että aiemmin suoritetuista opinnoista on hyötyä myös poliisiopinnoissa ja -työssä. Tämä tieto auttoi oppilaita valitsemaan oikean suunnan opiskelussaan ja varmistamaan, että heillä on tarvittavat taidot ja valmiudet tulevaisuuden poliisiuraa varten. Järjestämämme rekrytointitilaisuus oli antanut uutta tietoa myös Poliisiammattikorkeakoulun kampusalueesta ja koulun tilaisuuksista.

Opinto-ohjaaja piti tärkeänä myös sitä, että oppilaille annettiin tietoa opiskelun lisäksi Poliisiammattikorkeakoulun liikuntamahdollisuuksista oman kunnan ylläpidon suhteen. Tämä tieto oli palautteen perusteella auttanut oppilaita ymmärtämään, että poliisiopiskelun lisäksi myös vapaa-aikaan ja yleiseen elämänlaatuun tulee opiskelun aikana kiinnittää huomiota.

Saamamme palautteen mukaan järjestämämme vierailu oli siis onnistunut antamaan oppilaille uutta tietoa Poliisiammattikorkeakoulusta. Joissakin luokissa oli jo katsottu Poliisiammattikorkeakouluun liittyviä, internetistä löytyviä videolinkkejä. Lisäksi vierailu oli opinto-ohjaajan mukaan antanut selkeän kuvan siitä, miten Poliisiammattikorkeakoulun hakuprosessi etenee, sekä siitä, mitä poliisikokelaan työharjoittelu voi pitää sisällään. Oppilaitoksen opinto-ohjaaja ja rehtori olivat yksissä tuumin sitä mieltä, että vastaavia vierailuja tulisi järjestää useammin ja että parhaat ajankohdat vastaaville vierailuille olisivat loka-, marras- ja huhtikuu.

8.2 Pohdintaa toiminnallisen osuuden suunnittelusta

Otimme myöhemmässä vaiheessa yhteyttä koulun rehtoriin ja yksissä tuumin päätimme järjestää oppitunnin yhteistyössä oppilaitoksen opinto-ohjaajien kanssa. Opinto-ohjaajien tahtotila olisi ollut järjestää vierailu jo varhain keväällä 2022, mutta sovimme vierailun ajankohdaksi marras-joulukuun 2022. Tuohon aikaan olimme olleet jo noin viisi kuukautta työharjoittelussa, jolloin vierailuun oli mahdollisuus sisällyttää omia kokemuksiamme käytännön poliisityöstä.

Suurpiirteisen ajankohdan sovittuamme oli tarkemman aikataulun sovittaminen helppoa. Aikataulutuksen yhteydessä päätimme, että oppitunti järjestettäisiin yhtänaikaisesti kaikille koulun yhdeksännen luokan oppilaille oppilaitoksen auditoriossa. Oppitunnin sisältöä suunniteltiin ja tarkennettiin yhteistyössä koulun opinto-ohjaajien kanssa, jolloin myös rajasimme aihealueen käsittelemään ainoastaan Poliisiammattikorkeakoulun pääsykokeita, opintojen sisältöä yleisesti sekä käytännön poliisityötä.

Rehtorin ja opinto-ohjaajien kanssa käydyt keskustelut ja heidän toiveensa vierailun sisällöstä auttoivat meitä toteuttamaan oppilaitoksen oppilaille hyödyllisen esityksen. Esityksestäimme voimme yleisellä tasolla todeta, että aikataulujen sovittaminen ja aktiivinen yhteistyö eri osapuolten kanssa mahdollistavat tehokkaan ja kohdeyleisöä palvelevan, onnistuneen vierailun.

Kokoamamme teoriapohja oli mielestämme tarpeeksi kattava, ja se antoi meille uusia ajatuksia työn suhteen ja tuki työn etenemistä sekä kirjoitusprosessia. Erityisesti Vilkan teos "Toiminnallinen opinnäytetyö" antoi hyvän pohjan opinnäytetyöllemme ja auttoi meitä ymmärtämään, että toiminnallinen opinnäytetyö voisi tarjota meille mahdollisuuden kehittyä käytännönläheisellä tavalla.

8.3 Opinnäytetyön esittäminen koululla: kokemuksia ja pohdintoja

Mielestämme opinnäytetyön toteuttaminen oli meille molemmille luonteva lähestymistapa tällaiseen työhön, ja esiintyminen suurelle yleisölle ei tuntunut meille mahdottomalta ottaen huomioon aikaisemman työkokemuksemme. Koulun auditoriossa esiintyminen oli meille luonnollista ja vuorottelimme puheenvuoroja ja täydensimme toisiamme. Olemme tyytyväisiä siihen, että vierailumme koululla oli hyödyllinen oppilaiden ammatinvalinnan näkökulmasta.

Opinto-ohjaajan palautteen mukaan tilaisuus antoi tärkeää tietoa oppilaille, jotka pohtivat tulevaisuuden suunnitelmiaan, ja olimme onnistuneet rohkaisemaan oppilaita kertomalla, että myös ammatillinen opiskelu ja erityisosaaminen antavat hyvän pohjan poliisiopiskeluun. Saamamme palautteen perusteella oli hienoa kuulla, että yläasteikäisiä oppilaita kiinnostaa vastaavanlaiset kouluvierailut jatkossakin, ja erityisen mukavaa oli kuulla, että vierailumme oli herättänyt oppilaiden keskuudessa mielenkiintoa poliisin ammattia kohtaan.

9 VINKKEJÄ ONNISTUNEEN OPPILAITOSVIERAILUN TOTEUTTAMISEEN

Rekrytointitilaisuutena kouluvierailu on erinomainen tapa markkinoida Poliisiammattikorkeakoulua. Listasimme seuraavia kouluvierailuja suunnitteleville muutamia vinkkejä onnistuneen vierailun toteuttamiseen:

- Ota riittävän ajoissa yhteyttä vierailun kohteena olevaan oppilaitokseen
- Tee tarvittaessa taustaselvitystä alueen nuorista ja vierailtavasta oppilaitoksesta
- Tiedustelee oppilaitoksesta mihin oppiaineeseen vierailusi olisi hyvä sisällyttää
- Mikäli sinulla ei ole valmista aihetta vierailulle, kysy oppilaitokselta toiveita
- Lähetä oppilaitokselle suunnitelma vierailun sisällöstä ja kulusta
- Suhteuta vierailulla käsiteltävät teemat sopivaksi käytettävissä olevaan aikaan
- Sovi vierailun tarkka ajankohta riittävän aikaisin
- Käy esityksesi tarkasti lävitse ennen varsinaista esitystä
- Jos mahdollista, vierailu on hyvä toteuttaa aamupäivän aikana, jolloin nuorten kanssa voi jäädä keskustelemaan oppituntien välissä
- Mikäli vierailusi sijoittuu oman kenttäjohtoalueesi ulkopuolelle, vierailusta on syytä ilmoittaa ennakkoon kyseisen kenttäjohtoalueen tilannekeskukseen
- Perustuen oppilaitosten toivomiin aiheisiin, kouluilla voisi käydä vierailmassa eri osastoilta, kuten huume- tai rikosyksiköstä, tutkijoita kertomassa omasta erityisosaamisestaan.

Vaikka vierailullamme tavoitimme oppilaitoksen kaikki yhdeksännen luokan oppilaat, vierailun sisältö olisi palvellut kuulijakuntaansa paremmin pienemmissä ryhmissä. Tällöin oppitunnin loppuun varattu aika kysymyksille olisi mitä luultavimmin herättänyt paremmin keskustelua oppilaiden keskuudessa ja nuoria olisi pystytty kohtaamaan hieman henkilökohtaisemmalla tasolla. On kuitenkin huomioitava, että suuren peruskoulun kaikille saman luokka-asteen luokille erikseen järjestetty oppitunti vaatii huomattavasti enemmän aikaa käytettäväksi. Tällöin myös oppilaiden lukujärjestykset voivat asettaa merkittäviä haasteita aikataulutukselle ja vierailuja voi joutua järjestämään useaan otteeseen eri päivinä.

Kokemuksemme perusteella pidämme oppilaitoksiin järjestettäviä vierailuja tärkeänä osana Poliisiammattikorkeakoulun rekrytointiprosessia sekä poliisin ennalta estävää toimintaa. Tällä hetkellä Poliisiammattikorkeakoulun oppilaiden on työharjoittelunsa aikana

osallistuttava vähintään yhteen rekrytointitapahtumaan, joka voi olla esimerkiksi messutapahtumaan tai muuhun vastaavaan osallistuminen. Näkemyksemme mukaan opetussuunnitelmaan olisi hyvä kirjata myös toinen pakollinen rekrytointitapahtumakäynti, jonka tulisi suuntautua oppilaitoksiin. Oppilaitosvierailu on mahdollista toteuttaa hyvin matalalla kynnyksellä, ja vierailuissa on syytä käyttää hyödyksi Poliisiammattikorkeakoulun valmiita esityspohjia.

Poliisiammattikorkeakoulun olisi kuitenkin syytä antaa tukea entistä tehokkaammin oppilaidensa suorittamiin vierailuihin. Edellä mainittuja valmiita esityspohjia tulisi kehittää entistään, ja rekrytointinäkökulman kannalta olisikin tärkeää, että eri oppilaitostyypeille ja eri oppiasteille löytyisi valmiit esityspohjat. Tällä tavoin oppilaitosvierailujen laatu olisi tasaista ja vierailun toteuttavalla oppilaalla olisi aina käytössään päivitetty esitys, viimeisimmillä tiedoilla. Tämä toimintamalli takaisi, että esitysten sisällöt olisivat ajan tasalla.

LÄHTEET

Haavisto, Petra: Opo suositteli nuorelle tytölle sairaanhoitajan uraa, koska ei uskonut tämän unelmaan – nyt Fanni Suomella, 26, on tärkeä neuvo opoille ja nuorille. Luettavissa: <https://yle.fi/a/74-20004853> Luettu 28.03.2023

Niemi, P. 2016. Ohjaus ja oppilaiden urapohdinta. Turkulaisten peruskoulun päättöluokkalaisten ohjauskokemuksen urapohdinnan selittäjinä. Turku. Turun yliopisto.

Olsson, Heidi, 2019: Peruskoulun päättöluokkalaisten kokemuksia oppilaanohjaukseen osallistumisesta ja koulun tarjoamasta tuesta urasuunnittelulle - Pro gradu -tutkielma.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Määräys. Opetushallitus 2014. Luettavissa: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf. Luettu: 28.03.2023

Poliisiammattikorkeakoulu: Tilastotietoa poliisi (AMK) -hakijoista. Luettavissa: <https://poliamk.fi/tilastotietoa-hakijoista>. Luettu: 17.04.2021

Poliisiammattikorkeakoulu: Opiskelijarekrytointiryhmän toiminnan arviointi 2022.

Poliisiammattikorkeakoulu: Poliisi (AMK)-tutkinnon opetussuunnitelma (180 op) 2022–2024

Puhakka, H & Silvonen, J. 2011. Opinto- ohjaajan työstä ja työhyvinvoinnista. .

Ruonakoski, E: Poliisikoulun pääsykokeet ovat niin kovat, ettei riittävästi opiskelijoita ole saatu vuosiin – yksi asia yhdistää reputtajia. Luettavissa: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/poliisikoulun-paasykokeet-ovat-niin-kovat-ettei-riittavasti-opiskelijoita-ole-saatu-vuosiin-yksi-asia-yhdistaa-reputtaja/8618232>. Luettu 03.02.2023

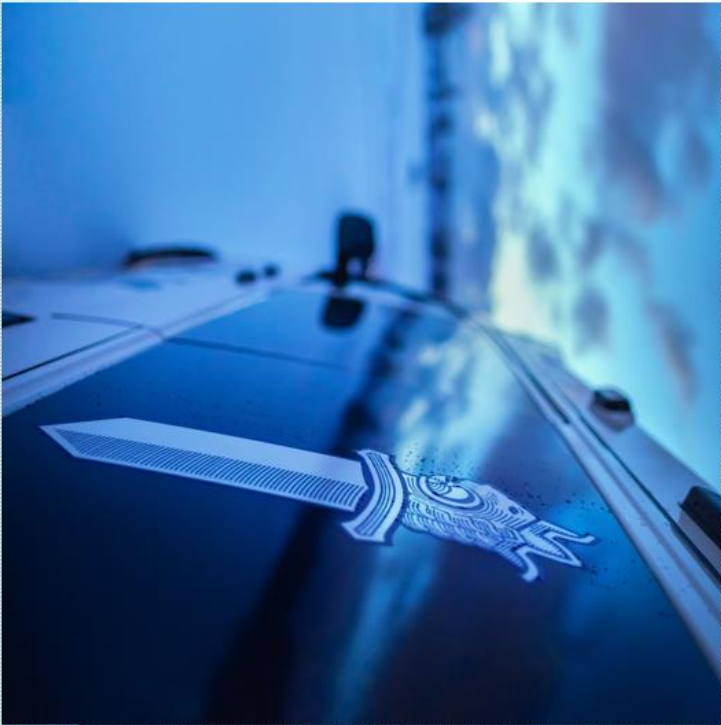
Tiusanen, A. 2020: Minustako poliisi? -opinnäytetyö. Poliisiammattikorkeakoulu. AMK-opinnäytetyö.

Vilka, H & Airaksinen, T. 2003: Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki, Tammi.

Valpe, K. 2020: Korkeakoulujen hakijamarkkinointi: Tutkimus korkeakoulujen markkinointiviestinnästä ja hakijan polusta – Pro gradu -tutkielma.

Yliaska, J. 2019: Opiskelijarekrytointitilaisuus Sodankylän lukiolle. Poliisiammattikorkeakoulu. AMK-opinnäytetyö.

LIITE 1. KOULUVIERAILULLA KÄYTETTY POWERPOINT-ESITYS

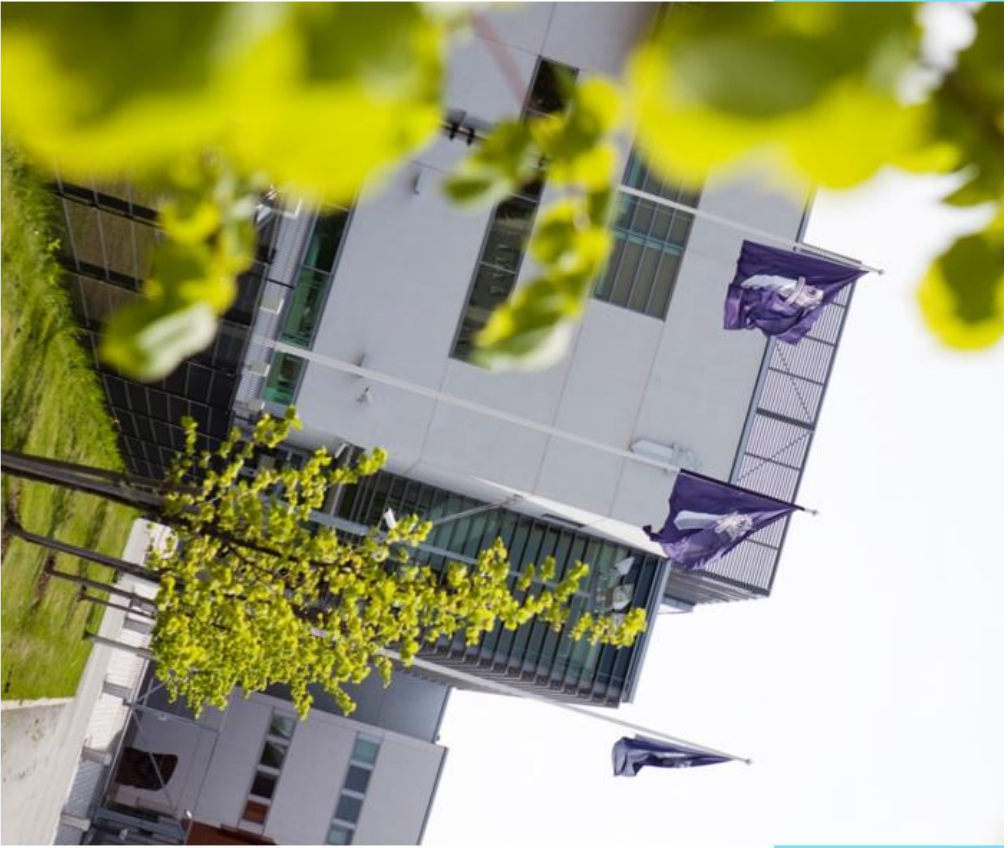

Poliisi- ammattikorkeakoulun esittely

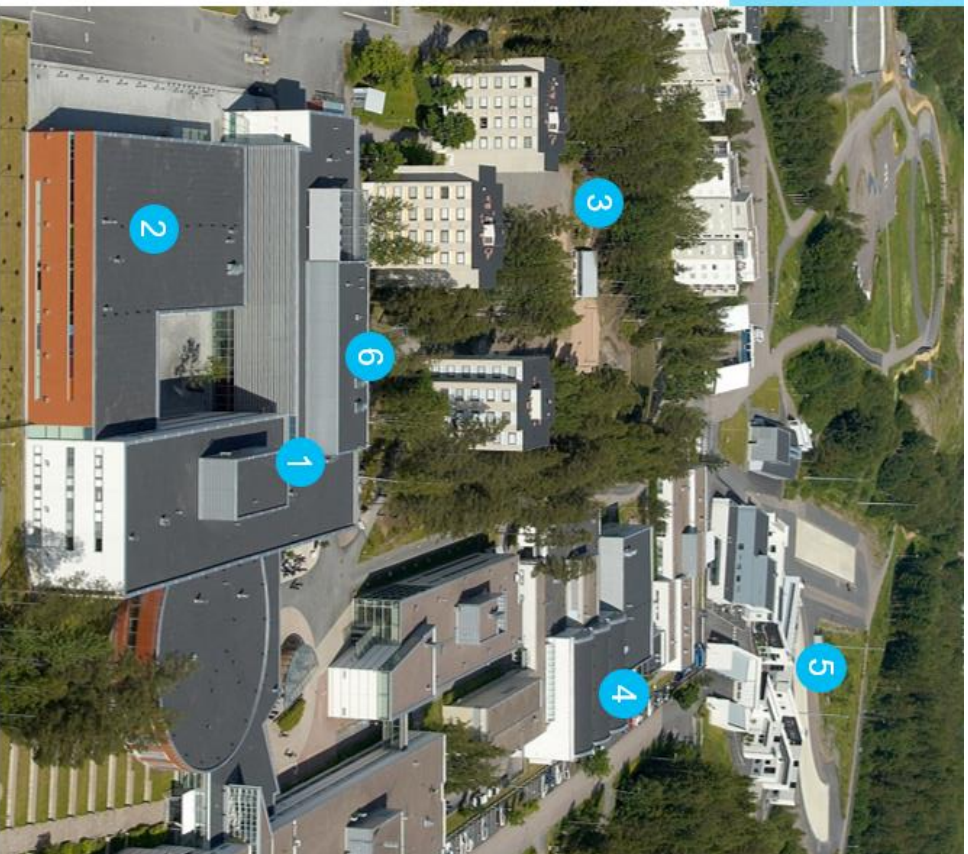
Nuorempi konstaapeli Topi Karjalainen
Nuorempi konstaapeli Matti Anttila

Kampusalue

Polamkin kampusalue

Polamkin kampus

- 1 Päärakennus
- 2 Poliisimuseo
- 3 Majoitustilat
- 4 Liikuntahalli
- 5 Harjoitusalue
- 6 Johtokeskus

Muut toimitilat

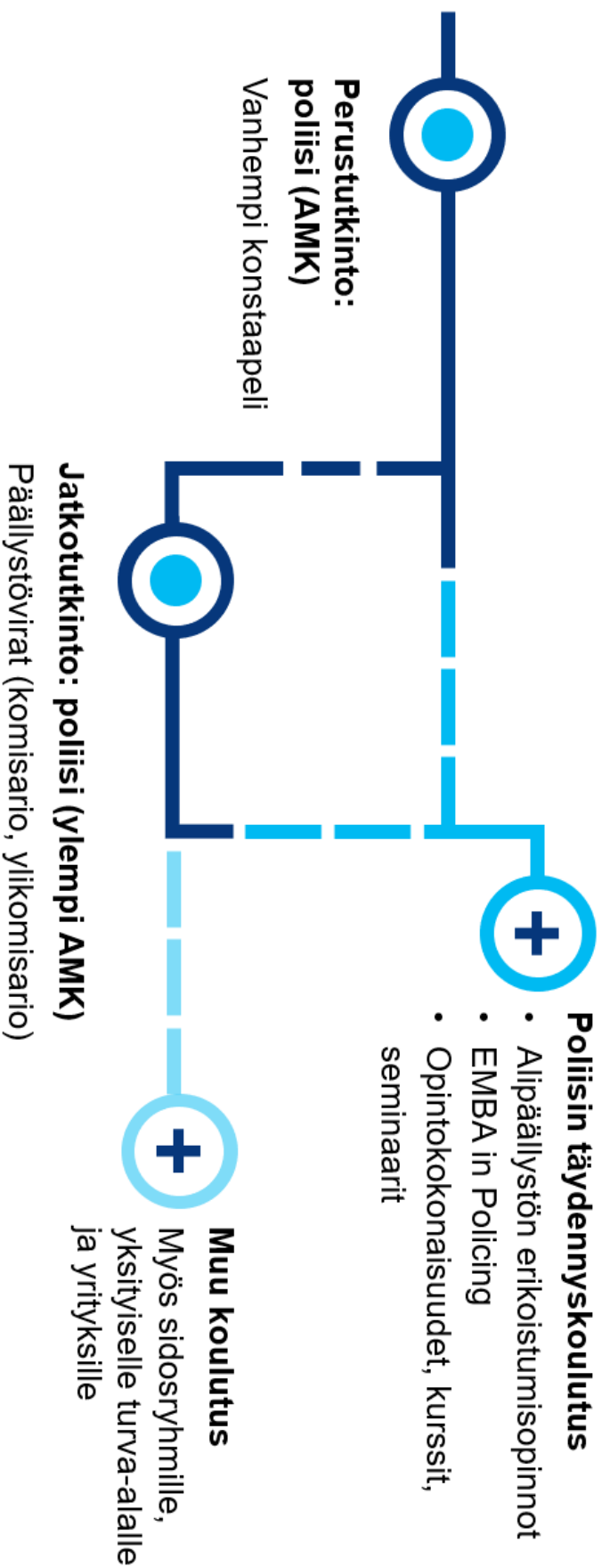
- Poliisikoiralaivos
- Ajokoulutuskeskus

Harjoitusalue

- **Kansainvälisesti ainutlaatuinen, lähes neljän hehtaarin harjoitusympäristö**
 - Poliisin toiminnallinen koulutus ja harjoittelu
 - Kaupunkiolosuhteita vaativat harjoitukset
- **Toimintatalossa** muunneltavia koulutus-tiloja, mm. poliisiasema, asunnot ja hätäkeskus
- **Kulissikaupungissa** katuverkko ja elementeissä mm. hotelli ja linja-auto-asema
- **Ohjausjärjestelmä:** harjoitusten reaaliaikainen seuraaminen ja tallentaminen

Koulutus Poliisiammattikorkeakoulussa

Poliisi (AMK) 180 op

Poliisityötä tukeva osaaminen 26 op		Rikostorjunta- ja tutkinta-osaaminen 18 op		Valvonta- ja hälytystoiminta-osaaminen 24 op		Yhteiskunnallisen turvallisuuden kehittämissaaminen 32 op	
Orientoivat opinnot 3 op	Poliisiviestintä 3 op	Rikostorjunnan perusteet 3 op	Valvonta- ja hälytystoiminnan perusteet 3 op	Poliisi, yksilö ja yhteiskunta 4 op	Poliisin lupahallinto 3 op	Poliisitoiminnan suunnittelu ja johtamisen perusteet 6 op	Tutkimus, kehittäminen ja innovaatiot 7 op
Ruotsin kieli ja viestintä 3 op	Englannin kieli ja viestintä 3 op	Estututkinta 15 op	Liikenneturvallisuus 7 op	Operatiivinen kenttätoiminta ja sen johtaminen 14 op	Poliisitoiminnan oikeudellinen perusta 12 op		
Ajotekniikka ja -taktiikka 3 op	Liikuntakasvatusta ja fyysinen toimintakyky 3 op						
Voimankäyttö ja voimankäytön taktikat 8 op							

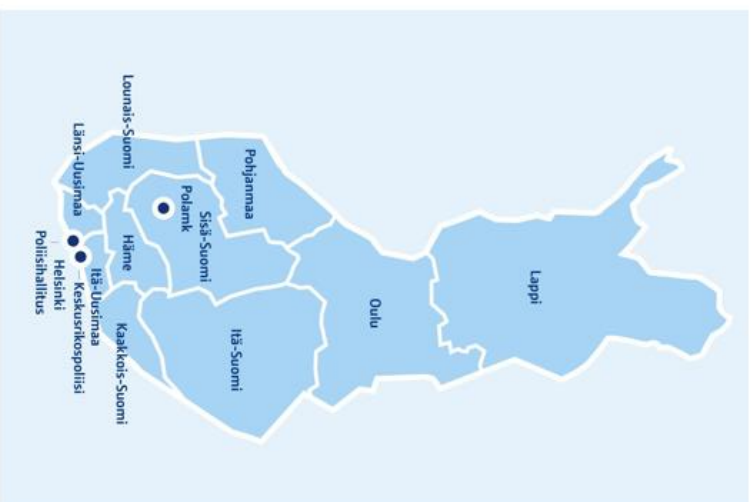
Harjoittelu 55 op

Valvonta ja hälytystoiminta sekä liikennevalvonta	Rikostorjunta	Asiakaspalvelu ja lupavalvonta sekä tekninen rikostutkinta
---	---------------	--

Vapaasti valittavat opinnot 10 op

Opinnäytetyö 15 op

Polisiammattikorkeakoulu (POLAMK)

8

28.3.2023

	Hakijat (miehet/naiset)	Valittakokeeseen osallistuneet (miehet/naiset)	Koulutukseen hyväksytyt (miehet/naiset)	Aloituspaikat
2022**	5 469 (3 117 / 2 352)	2 151 (1 298 / 853)	255 (166/89)	400
2021**	4 441 (2 554 / 1 887)	1 941 (1 167 / 774)	281 (173/108)	400
2020	5 237 (3 151 / 2 086)	2 372 (1 479 / 893)	342 (205/137)	400
2019	5 074 (2 992 / 2 082)	2 289 (1 374 / 915)	376 (235/141)	400

Millaista poliisia haetaan?

- **Fyysiset perusvaatimukset**
 - Hyvä terveys, edellytykset työkyvyn ylläpitoon, oman kehon hallinta, valmiudet toimia kiinniotto- ja onnettomuusilanteissa
- **Psykologiset perusvaatimukset**
 - Tarkkaavaisuus, muisti, paineensietokyky, harkintakyky, elämänilo
- **Sosiaaliset perusvaatimukset**
 - Jatkuvan opiskelun taidot, viestintätaidot, ryhmätyökyky, oikeudentunto, toisten arvostus, erilaisuuden sieto, muutoksen sieto

Hakuvaatimukset

- **Suomen kansalaisuus**
- **Koulustausta:** lukion oppimäärä / ylioppilastutkinto / ammatillinen perustutkinto / ammattitutkinto / erikoisammattitutkinto / aiempien säännösten mukainen poliisin tutkinto / ulkomainen koulutus, joka antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin
- **Sopiva terveydentila:** ei sellaista sairautta, vikaa tai vammaa, joka alentaa kykyä selviytyä poliisin tehtävistä
 - Esim. näkö ja kuulo testataan
- **Rehellisyys, nuhteettomuus ja luotettavuus:** elämäntavat ammatin vaatimusten mukaiset
 - Suojelupoliisin turvallisuusselvitys
- **B-luokan ajokortti**

Poliisi (AMK) -tutkinnon valintakoe

- **Valintakoe on kaksivaiheinen**
 - 1. vaihe: kuntokoe, kirjallinen koe, psykologisia testejä
 - 2. vaihe: psykologisia testejä, yksilö- ja ryhmätehtävä, henkilökohtainen haastattelu
- **Valintakokeen osiot loppupisteytyksessä:**
 - kirjallinen koe 30 %
 - kuntokoe 20 %
 - soveltuvuuden arviointi 50 %
- **Lisäksi** terveystarkastus, huumausainetestaus, perusmuotoinen turvallisuusselvitys ja uimataidon todistaminen

Poliisin peruskoulutuksen tuomat työmahdollisuudet

Kiitos

13

28.3.2023

